

VỀ HỘI AN CHƠI TẾT

Khiếu Thị Hoài

Thời gian vui Tết ở Hội An thường rất dài. Người Hội An bắt đầu chuẩn bị Tết từ rằm tháng Chạp và không khí Tết thực sự kéo dài từ ngày cúng Ông Công, ông Táo cho đến hết rằm tháng Giêng.

Còn nhớ, những ngày chưa có cây cầu Cẩm Kim, Tết thường về bến đò phố Hội sớm hơn với đủ sắc màu và những âm thanh nhộn nhịp xôn xao. Đứng trên đò từ Cẩm Kim sang, từ Cù Lao Chàm về hay từ Chợ Bà, chợ Được, Duy Nghĩa, Cầu Lâu xuống... đầu đò chưa cập bến người ta đã thấy không khí Tết đang chờ trên bờ, ngay sát mép nước sông Hoài vì hàng bánh tráng đã nổi hàng đường bát, hàng củ kiệu đã chen hàng cà rốt, củ cải, dưa, hành... khiến chợ Tết “nở” ra từng ngày và tràn khắp con đường Bạch Đằng từ chiều hai mươi tháng Chạp.

Mọi ngã đường, hướng sông đều đổ về chợ Tết, bên bến sông Hoài rồi từ đây Tết lại chia về khắp nẻo với từng nhà, từng người. Vẫn những con đò mọi ngày nhưng từ giữa tháng Chạp đã gắn thêm chiếc biển nhỏ: “Đò phục vụ Tết”. Cái biển nhỏ màu trắng, chữ đỏ trông có vẻ “nhà quê” nhưng cũng rất “thành thị”, rất... Hội An, rất... Quảng Nam ở cái sự “cụ thể”, “cái chi ra cái nấy”. Anh Dũng, người lái đò đã gần hai mươi năm ở bến sông Hoài nói rằng: “Gắn thêm biển cho vui vậy thôi chứ thấy hàng, thấy người là biết đò phục vụ Tết rồi”. Dù các loại hàng Tết được con đò mang về khắp nẻo: từ cát trắng để thay bát nhang trên bàn thờ ông bà, tổ tiên đến lá chuối gói

Hội An là một trong nhiều điểm đến được du khách miền Bắc, miền Nam lựa chọn để du xuân, không chỉ vì thương hiệu di sản văn hóa thế giới mà còn bởi không khí Tết ở đây “đậm đặc”, vừa thân thuộc, gần gũi kiểu quê nhà vừa rất khác lạ trong những chương trình, điểm đến được cân nhắc, tính toán và tổ chức chuyên nghiệp.

bánh tét rồi bánh đậu xanh khô, mứt, kẹo, chén, bát đủ loại hoa văn... Vui nhất vẫn là những đứa con nít từ Cẩm Kim, Duy Vinh được mẹ, được dì đưa sang phố Hội sắm quần áo Tết. Khuôn mặt đứa nào cũng hơn hờ vì chỉ lát nữa, khi con đò cập bến sông Hoài, chúng sẽ vừa có quần áo mới, vừa được ăn quà chợ phố, lại được mẹ mua cho một con heo đất hay cái bùng binh của làng gốm Thanh Hà để đựng tiền mừng tuổi.

Thật kỳ lạ, không khí Tết đậm chất quê ngày càng trở nên hiếm hoi này lại là điều rất tự nhiên ngay giữa lòng thành phố được vinh danh di sản văn hóa thế giới, nơi người dân đã rất chuyên nghiệp với những dịch vụ du lịch phục vụ du khách quốc tế. Rất nhiều du khách nước ngoài đứng mãi ở bến đò sông Hoài để chụp hình những chuyến đò Tết, ghi lại niềm hân hoan trong ánh mắt của trẻ thơ, những nụ cười của người bán, người mua bên những món hàng Tết trên đường Bạch Đằng...

Từ khu phố cổ cho đến những vùng ngoại vi thành phố, các chương trình nghệ thuật, những không gian trưng bày và trang trí, phục vụ vui chơi, ẩm thực... được Ban tổ chức hội Tết chuẩn bị từ nhiều tháng trước Tết để tạo những “điểm nhấn” độc đáo mang đến những cảm xúc mới mẻ trên lộ trình du xuân của không chỉ du khách nước ngoài mà của chính những người dân địa phương và du khách trong nước.

Nổi bật nhất trong việc trang trí ngày

Tết vẫn là hình ảnh những chiếc đèn lồng Hội An. Từ sau rằm tháng Chạp, trên các nẻo đường du xuân tại Hội An, từ Minh An, Cẩm Phô đến Cửa Đại, An Bàng, nhất là các ngã tư đường phố, lồng đèn được giăng thành nhiều hàng dài trên cao với đủ màu sắc rực rỡ. Ở những góc phố, hay các ngã tư, những chiếc lồng đèn nhiều kiểu dáng, kích thước được sắp đặt thành các cụm trang trí nghệ thuật để tạo điểm nhấn không gian đẹp, ấn tượng phục vụ việc ghi hình, chụp ảnh cho người dân và du khách.

Nối tiếp truyền thống nhiều năm trước, việc trang trí “*nhịp cầu ngày xuân*” được thực hiện từ ngày 24 Tết đến ngày 20 tháng Giêng. Những cây cầu ở trung tâm thành phố như cầu An Hội, cầu Quảng Trường sông Hoài, cầu Cẩm Nam, cầu Cẩm Kim cho đến những cây cầu ở vùng ngoại ô như cầu Cẩm Thanh, cầu Phước Trạch, cầu An Bàng... được trang trí bằng cờ, hoa, và nhiều chiếc lồng đèn với chất liệu và kiểu dáng độc đáo để du khách có thể dừng lại chụp ảnh lưu niệm.

Năm nay, mừng vì nghệ thuật bài chòi - Trung Bộ Việt Nam chính thức được UNESCO vinh danh là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại nên Ban tổ chức chương trình hội Tết ở Hội An đã chọn diễn xướng hô hát bài chòi làm điểm nhấn trong các chương trình văn nghệ ngày Tết. Hai MC của chương trình nghệ thuật mừng đón giao thừa sẽ chính là anh hiệu và chị hiệu. Họ dùng lời hô hát bài chòi để dẫn chương trình văn nghệ đón xuân. Hội thi hô hát bài chòi sẽ được tổ chức liền trong hai đêm với sự tham gia của 13 xã phường. Ngoài các chương trình được tổ chức định kỳ hằng đêm trong khu phố cổ, những ngày Tết với hội thi hô hát bài chòi cùng sự tham gia của người dân trên diện rộng sẽ khiến Hội An thực sự xứng danh là mảnh đất màu mỡ để nghệ thuật diễn xướng hô hát bài chòi phát triển. Cùng với các chương trình văn nghệ mừng xuân được tổ chức từ 30

Tết đến mừng 10 tháng Giêng, những lễ hội tại các làng như giỗ tổ nghề mộc Kim Bồng, lễ hội cầu bông Trà Quế, lễ cúng nghề gốm Thanh Hà, lễ hội bập nếp Cẩm Nam,... liên tục diễn ra đến ngày 16 tháng Giêng khiến người dân có cảm giác được chơi Tết cả tháng, đúng như câu ca “tháng Giêng là tháng ăn chơi”.

Những kịch bản trang trí, trung bày, sắp đặt, những chương trình nghệ thuật từ trung tâm khu phố cổ đến các vùng ngoại vi đã và sẽ tạo ra những điểm nhấn trên lộ trình du xuân của du khách trong nước và quốc tế. Có điều rất thú vị, đây là những chương trình được các cơ quan văn hóa đứng ra tổ chức nhưng từ người tham gia đến người tổ chức - với cảm quan nghệ sĩ và lòng hiếu khách thực sự đã biết điều chỉnh về mức độ để tạo sự tinh tế và trong một chừng mực nào đó, họ cũng bị/được cuốn vào cuộc chơi nên không mang đến cảm giác “diễn” như những chương trình sân khấu hóa khiến cho du khách cảm thấy không khí Tết ở phố Hội rất chân thật.

Người ta ít nói “đi Hội An”, “tới Hội An” hay “đến Hội An” mà thường nói “về Hội An” bởi có lẽ ở Hội An, mỗi người đều có cảm giác thân thương, gần gũi như đang ở nhà mình. Những điểm du xuân ở nội thị hay vùng ngoại ô Hội An vui vẻ mà không ồn ào xáo trộn, hội tụ đông đúc mà không xô bồ, mất trật tự. Mọi người đều vui vẻ chơi và thưởng thức Tết Hội An trong niềm an tâm tuyệt đối. Tôi chợt nhớ đến lời một đồng nghiệp khi anh bảo: Hội An, ngay trong cái tên gọi của nó đã có sự thú vị: “Hội” mà vẫn “An”. ♦